

Rechtenvrij interview Familiespel

Familiespel is een heerlijke komedie over het samengestelde gezin.

De feestdagen kunnen een uitdaging zijn, om het voorzichtig te zeggen. Zet de familie aan het kerstdiner en het is niet onwaarschijnlijk dat er spanningen ontstaan. Maar zet aan die tafel een samengesteld gezin – dus de exen, hun nieuwe partners en bijbehorende kinderen – en je bent verzekerd van vuurwerk. Van hilarisch ongemak tot hoogoplopende ruzies. Dat, in een notendop, is de situatie van de nieuwe voorstelling *Familiespel*, een tragikomedie die op 19 december in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag in première gaat. Volgens theaterprogrammeurs een *must see* deze winter.

De nieuwbakken *extended family* brengt de kerstdagen door in het Schotse vakantiehuis van de pas gescheiden Elizabeth (gespeeld door Jacqueline Blom) en Nicolaas (Mark Rietman). Een afgezonderde plek, waar veel drank is bovendien. “En dan is het is ook de eerste keer dat ze met z’n allen bij elkaar komen”, vertelt Mark Rietman aan het einde van een repetitiedag in een tl-verlichte studio in Diemen. ‘Laten we er een paar héérlijke harmonieuze dagen van maken’, toost Elizabeth wanneer iedereen van het eerste glas is voorzien. Proost. Gevolgd door ongemakkelijk gelach. Dan weet je dat de familie een lastig weekend tegemoet gaat.

Een familie die bestaat uit de twee exen en hun nieuwe (jongere) partners. Nicolaas was tijdens het huwelijk al een relatie met schooljuf Odilia (Annick Boer) begonnen. Zijn ex Elizabeth ontmoette later haar Hugo (Bas Hoeflaak), ‘pianist, maar tegenwoordig vooral life-coach’. Verder hebben Elizabeth en Nicolaas twee puberkinderen, net als Hugo. Kortom: vier volwassenen, vier kinderen. En vier acteurs: de kinderen worden ook door hen gespeeld.

Hoe belangrijk is de humor in het stuk?

Annick Boer: “Erg belangrijk. We wilden een tragikomedie maken. Dat je moet lachen, maar wel om pijn.”

Jacqueline Blom: “Ja, dat is fijn, haha.”

Het idee voor de voorstelling kwam van Jacqueline Blom en Annick Boer. Zo’n drie jaar geleden besloten ze samen een vrije productie te maken, waarbij ze de scenarist, regisseur en decorbouwer zelf konden kiezen. Een tragikomedie voor de grote zalen.

Blom, Boer, Hoeflaak en Rietman: vier gevierde acteurs. Twee van hen zijn ook comedians. Annick Boer maakt onder meer persiflages voor *De TV-kantine*, Bas Hoeflaak is bij *Toren C* te zien. Verder is hij bekend van het sketchprogramma *Sluipschutters*, en toert Boer momenteel met haar solo-cabaretvoorstelling *Deze is nog beter!*

Ook Jacqueline Blom stond afgelopen seizoen met een cabaretshow op de planken, maar net als Mark Rietman verdiende zij haar sporen bovenal als acteur in bekende theaterproducties en dramaseries. En dat al jarenlang. En succesvol. Die twee kennen elkaar nog uit het vorige millennium toen ze in de dramaserie *Oud Geld* speelden. Meer recent is Blom te zien in de dramaseries *Tweede Hans* en *Oogappels*. Rietman speelt in de series *Oogappels*, *Judas 2*, *Zuidas* en *Penoza*, de film.

Waarom een stuk over het samengestelde gezin?

Mark Rietman: “Dat is zo herkenbaar. Veel stellen hebben tegenwoordig een samengesteld gezin. En tegelijkertijd is het vrij nieuw. Dat is recept voor hilariteit.”

Jacqueline: “De personages hebben de lat véél te hoog gelegd.”

Bas Hoeflaak: "Veel zaken zijn nog niet verwerkt of uitgepraat. In het spel maken wij dat groter, zodat het een spiegel wordt."

Het scenario – geschreven door Marijke Schermer – roept een hoop lastige vragen op: Hoe ga je als exen met elkaar om? Hoe reageer je op de nieuwe partner van je ex? Hoe bouw je een band op met je stiefkind? En wat doe je als je stiefzus jouw moeder ineens 'mama' noemt?

Soms gaven de acteurs voorbeelden uit hun eigen leven voor het scenario, want ze hebben alle vier ervaring met echtscheidingen en samengestelde gezinnen. Blom en Boer hebben allebei 'cadeau gekregen' kinderen met wie ze een goede band hebben. Rietman is gescheiden, maar hield nieuwe relaties 'altijd een beetje weg' van zijn dochters. Hoeflaak is net gescheiden.

Jacqueline: "De volwassenen spelen bijvoorbeeld een gezelschapsspel waarbij ze elkaar persoonlijke vragen voorleggen. Wanneer heb je voor het laatst gehuild? Waar ben je over tien jaar? Dat soort vragen. Dat spel had iemand van ons echt gespeeld."

Mark: "Familiespel is een testweekend."

Bas: "Iedereen in het moderne gezin wordt bij elkaar gezet, als in een snelkookpan. Ieder met z'n eigen problemen en angsten."

Mark: "Ik speel een wanhopige figuur die zich niet kan binden, ondertussen blijft er die gevoeligheid met zijn ex. En ze zijn vijandig naar elkaar. Dat levert rare kinderen op."

Annick Boer speelt als Odilia de jonge aantrekkelijke vrouw die zich met de ex-vrouw wil meten, terwijl de exen al bij aankomst in het Schotse vakantiehuis in hun patronen vervallen. Die vaak giftig en soms liefdevol zijn. En coach Hugo, tja, die heeft zo z'n eigen *issues*.

Annick: "Het is ook moeilijk. Als je relatie mislukt met kinderen dan voelt dat toch altijd als..."

Bas: "Falen."

Annick: "Ja. Falen."

Jacqueline: "Familiespel gaat over maakbaarheid."

Annick: "We hebben nog nauwelijks voorbeelden hoe een samengesteld gezin zou moeten zijn. Je moet het zelf uitzoeken. Naar mijn idee moet je niet te veel verwachten."

Jacqueline: "Ja, maar je moet ook niet afzijdig blijven..."

Mark: "Precies. Toen het uitging tussen mijn ex en haar nieuwe vriend, waren dochters gekwetst. Ze hadden met hem inmiddels ook een band opgebouwd."

Elizabeth zegt in het stuk: 'Twee derde van de samengestelde gezinnen is binnen vijf jaar uit elkaar'.

Annick: "We doen alsof alles kan, maar de kinderen zitten ermee opgescheept."

Jacqueline: "Dat bedoel ik met dat maakbare. Jij en je ex hebben nieuwe relaties en je wilt het meteen fixen. We zijn verwend met de gedachte dat alles mogelijk is."

Iemand zegt ook: 'Hoe ouder je wordt, hoe meer je de keuze hebt in welk gezelschap je wilt zijn.' Maar in de praktijk van de extended family is dat niet altijd zo.

Mark: "Je neemt je kinderen mee in de echtscheiding, maar ook in de nieuwe banden die je aangaat. Dat is het nieuwe wat dit stuk laat zien: de blik van de kinderen. Ze praten, denken, ze luisteren af. Ze maken hun eigen waarheid. Vaak zie je alleen de ouders of de nieuwe liefde, niet de kinderen. Bij *Familiespel* zie je hoe zij ermee omgaan."

Jacqueline: "Uiteindelijk lijken de kinderen volwassener dan de volwassenen."

Tekst: Jessica van Geel

Familiespel

Credits:

Cast: Jacqueline Blom, Annick Boer, Mark Rietman en Bas Hoeflaak

Eindregie: Corien van der Zwaag i.s.m. Marijke Schermer

Script: Marijke Schermer

Speelperiode: 3 december 2022 t/m 16 april 2023 door het hele land

Meer informatie www.moretheater.nl